

بحث داغ کرونایی در شبکه‌های اجتماعی؛ چرا بخشی از مردم در خانه نمی‌مانند؟

مقصد: کرونا

ترانه بنی یعقوب

گزارش نویسن

«در خانه بمانید!» این یک پیام جهانی است برای مقابله با ویروسی که مرز نمی‌شناسد. مگر چاره‌ای جز در خانه ماندن داریم؟ اما چگونه؟ آیا صرفاً تکرار این پیام فایده‌ای هم داشته است؟ آیا واقعاً قوانین قرنطینه که نه؛ لاقفل توصیه‌های در

خانه ماندن تا کتون رعایت شده است؟

این روزها بحث‌های زیادی در شبکه‌های مجازی پیرامون توصیه «در خانه بمانید» در جریان است؛ برخی به مردمی که در تعطیلات نوروزی مثل همیشه گزینه سفر را انتخاب کرده‌اند انتقادهای تند و تیزی می‌کنند. آنها، هم منتقد این بخش از مردم هستند و هم منتقد مسئولان به دلیل اجتناب از اعمال سیاست‌های قهری. در این میان برخی مسئولان نیز در سطوح مختلف ابراز تأسف می‌کنند و یا با عصبانیت می‌گویند جدی نگرفتن این بیماری از سوی مردم باور کردنی نیست. مجری صدا و سیما با گلایه روبه دوربین می‌گوید یعنی تا حالا آب در هاون می‌کوبیده که از آنها می‌خواسته جایی نروند! هرچند بازار اقتصاد از مردمی که به توصیه‌ها و هشدارها گوش نمی‌دهند، در شبکه‌های اجتماعی داغ است، اما در نقطه مقابل برخی هم از مردم دفاع می‌کنند و به منتقدین گوشزد می‌کنند که چرا اکثریت مردم را نمی‌بینند؛ یعنی آنهایی که واو به واو توصیه‌ها را جدی گرفته‌اند و حتی خودخواسته قرنطینه شده‌اند. در این میان بخش دیگری هم به دلیل فشارهای اقتصادی تا پایان سال ناچار از فعالیت در مراکز تجاری بودند همچنانکه مراکز دولتی نیز تا آخرین لحظه به فعالیت خود ادامه دادند. این بحث دو سویه در مورد سفرهای نوروزی

نیز همچنان ادامه دارد اما نکته‌ای که مخالفان نقد مردم بر آن تاکید می‌کنند این است که اساساً چرا در این نقدها از نقش مسئولان غافل می‌شویم؟ مگر نه اینکه در بسیاری از کشورهای اروپایی هم وقتی مردم به توصیه‌ها برای در خانه ماندن گوش ندادند، دولت‌ها مجبور شدند برای رعایت منع آمد و شد جریمه‌های سنگین تعیین کنند؟ برای نمونه در فرانسه اگر کسی بی دلیل از خانه خارج شود باید ۱۳۵ یورو جریمه بردارد و آن طور که کریستف کاستنر وزیر کشور فرانسه گفته ممکن است این جریمه به ۳۷۵ یورو هم افزایش پیدا کند. حالا در این کشور شهروندان تنها در موارد خاص و با پر کردن فرمی که علت خروج از خانه در آن توضیح داده شده، می‌توانند بیرون بروند.

به نظر شما برای رعایت عدالت و سنگین نشدن یک کفه ترازوی نقد، چه باید کرد؟ علی، فعال اجتماعی به اینگونه نقد کردن مردم اعتراض دارد: «نشسته‌ایم و دائم خودمان را می‌کوبیم اما یادمان می‌رود وقتی قرار است محدودیت اعمال شود، قانون و مقررات می‌خواهد. اگر به جای توصیه جاده‌ها را می‌بستند یا هر کس در خیابان بی دلیل تردد می‌کرد، جریمه می شد، مردم باز هم سفر می‌رفتند یا از خانه بیرون می‌آمدند؟ نمی‌شود همه چیز را به مردم سپرد؛ خب یکی اهل رعایت کردن است، رعایت می‌کند، یکی هم نه. به اعتقاد من دولت باید بیش از این و با جدیت با مسأله برخورد می‌کرد.»

حمیده در کشور فرانسه زندگی می‌کند او از تجربه خودش می‌گوید: «همه جای دنیا در چنین موارد حساسی تا زور و جریمه نباشد مردم یک چیزهایی را رعایت نمی‌کنند چون ذات آدمیزاد گردش و تفریح را دوست دارد. گذشته از این

خیلی‌ها اصلاً اهمیت موضوع را درک نکرده‌اند.

هفته پیش که در پاریس هنوز قوانین قرنطینه حاکم نبود پارک‌ها واقعاً شلوغ بود چون هوا خوب بود. اما الان مردم از ترس جریمه به پارک‌ها نزدیک نمی‌شوند و ۱۰۰ هزار نیروی پلیس بر قرنطینه پاریس نظارت می‌کنند و خیلی از نیروهای بازنشسته را برای کمک دعوت به کار کرده‌اند و می‌دانم که در برخی دیگر از کشورها هم همین اتفاق افتاده. به نظر من فقط اسمش قرنطینه است اینجا واقعاً حکومت نظامی برقرار شده. همه این‌ها برای این است که مردم رعایت کنند.»

مریم اما از جمله کسانی است که به مردم انتقادهای جدی دارند: «حالا که دولت ما چندان سختگیر نیست خود ما مسئول هستیم و باید بدانیم که اگر در این شرایط توصیه‌ها را رعایت نکنیم در واقع هم خودمان را به خطر انداخته‌ایم هم زحمت آنهایی را بر باد داده‌ایم که همه قواعد قرنطینه را رعایت می‌کنند؛ اینکه دستکش و ماسک آلوده را روی زمین رها می‌کنیم هم تقصیر دولت است؟ یا دولت و مسئولین وظیفه دارند برای جمع آوری دستکش‌های ما در معابر نیرو استخدام کنند؟» مزدک دانشور، انسان شناس پزشکی در باره گله‌ها و نقدهای مختلف می‌گوید: «وزیر بهداشت از حجم زیاد سفرهای مردم گله می‌کند، فرمانده

ستاد کرونای پایتخت از حضور پررنگ مردم در فروشگاه‌ها ناراضی است، سخنگوی ستاد از رعایت نکردن نکات بهداشتی توسط مردم گله دارد، روزنامه نگاران از همدلی نکردن مردم با محیط زیست و کودکان زباله گرد و خریدهای فله‌ای مردم دلخورند ... این فهرست را می‌توان همچنان ادامه داد. وقتی به ظاهر حرف‌ها نگاه می‌کنیم البته که همه صحیح و بجاست؛ مردم باید بیشتر در خانه بمانند، به فروشگاه‌ها نروند، دستکش های پلاستیکی را در خیابان رها نکنند و در مراکز خرید مثل قحطی زده‌ها رفتار نکنند و... همه این‌ها درست اما چیزی در این میانه آشنا به نظر می‌رسد. درواقع یک رشته نامرئی بین همه این گزاره‌ها وجود دارد و آنها را به هم وصل می‌کند و آن مقصر شناختن قربانی و نفی مسئولیت مدیران و مسئولیت نهادهای مختلف است.»

اوبا اشاره به گزاره‌های مشابه در حوادث مختلف می‌گوید: «در سیل مردم مقصرند چون خانه‌هایشان را در جای نامناسبی بنا کرده‌اند اما صحبتی از این نمی‌شود که اولاً مجوزهای ساخت وساز با شهرداری است و ثانیاً در برخی نقاط آنقدر قیمت زمین بالا رفته که مردم از روی ناچاری به اسکان غیررسمی روی آورده‌اند. در زلزله مردم مقصرند چون خانه‌های خود را مستحکم نساخته‌اند. نظام

ایرنا

مهندسی، شهرداری و دولت در طراحی، مجوز دادن و کمک برای تأمین مصالح مناسب هیچ نقشی نداشته‌اند؟ در مورد بیماری هم مردم مقصرند چون غذای چرب و شیرین می‌خورند و با بی تحرکی در مقابل تلویزیون لم می‌دهند.»

به گفته او در مورد همه گیری ویروس کرونا هم حکایت همین است؛ آنها یا مثل یک مقصر به سفر می‌روند و توصیه‌ها را نادیده می‌گیرند و یا به هزینه خودشان در خانه می‌مانند و برنامه‌های بی مزه صدا و سیما را نگاه می‌کنند. وی تاکید می‌کند که این نگاه به معنای نادیده گرفتن مسئولیت مردم برای تهیه نظام مند مایحتاج روزانه، رعایت نکات ایمنی در مورد زباله‌های بیماریزا و رها نکردن دستکش و ماسک آلوده در معابر و یا رعایت قرنطینه و نکاتی از این دست نیست بلکه گوشزد کردن این نکته مهم است که مسئولیت حکمرانان در این شرایط حساس تا چه اندازه بالاست.

در این میان برخی نیز اعتقاد دارند قرنطینه کامل در شرایط سخت اقتصادی امکان پذیر نیست و می‌تواند عواقب زیانباری داشته باشد پس چه باید کرد؟ ظاهراً چاره‌ای جز رعایت کردن نداریم. هرچند اطمینان دارم آنهایی که به هیچ وجه در هیچ زمینه‌ای اهل رعایت کردن نیستند، مخاطب این گزارش و هیچ گزارش دیگری نیستند.

پیام روز جهانی تئاتر:

تئاتر ؛ پدیده‌ای مقدس به مثابه

پیام شاهد ندیم

روز جهانی تئاتر World Theatre Day از سال ۱۹۶۱ به ابتکار انستیتو بین‌المللی تئاتر (واقع در پاریس) بنیان گذاشته شد. این روز هم‌ساله ۲۷ مارس (مطابق با هشتم فروردین) در مراکز این انستیتو و تئاتر با

شرکت دوستان در سراسر جهان جشن گرفته می‌شود. رویدادهای بین المللی و ملی زیادی برای بزرگداشت این روز هر ساله ترتیب داده شده و یکی از مهم‌ترین این رویدادها انتشار پیام بین‌المللی روز جهانی تئاتر است که به دعوت انستیتو بین‌المللی تئاتر توسط یک چهره شناخته‌شده این حوزه نوشته می‌شود و وی معمولاً نظر خود را در مورد تئاتر و فرهنگ صلح در پيامش منعکس می‌کند.

آروی کیومیا مدیر انستیتو بین‌المللی تئاتر، پیشنهاد نامگذاری روز جهانی تئاتر را برای اولین بار در نهمین کنگره این انستیتو داد. دیگر مراکز وابسته به حوزه تئاتر در کشورهای اسکاندیناوی از این پیشنهاد استقبال کردند. اولین پیام روز جهانی تئاتر را ژان کوکتو (۱۸۸۹ تا ۱۹۶۳)، شاعر، طراح و کارگردان فرانسوی در سال ۱۹۶۲ نوشت. ادوارد آلبی، آگوستو بوال، آرتور میلر و پابلو نرودا از شعرا، نویسندگان و بازیگران مطرح تئاتر از جمله افرادی هستند که تاکنون پیام روز جهانی تئاتر را نوشته‌اند.

کارلوس سیلدران Carlos Celdran هنرمند کوبایی سال گذشته و پنج هنرمند عرصه تئاتر از کشورهای مختلف در سال ۲۰۱۸ نویسنده پیام این روز بودند. شاهد ندیم، بازیگر، نویسنده، خبرنگار، کارگردان تئاتر و هنرمند این عرصه و اهل پاکستان که اکنون مدیر تئاتر آجوکا است و مدیریت آکادمی تلویزیونی پاکستان را پیش از این برعهده داشته، امسال پیام روز جهانی تئاتر را نوشته است.

وی در نسخه خلاصه شده پیام روز جهانی تئاتر

امسال (۲۰۲۰) که در پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسه یادشده در دست است، نوشته: در پایان یکی از اجراهای تئاتر آجوکا (یک گروه تئاتر در پنجاب پاکستان بنیان گذاشته‌شده به سال ۱۹۸۴) درباره شاعر عارف بوله شاه (اهل پنجاب ۱۶۸۰-۱۷۵۷)، پیرمردی به همراه پسر جوانی، پیش بازیگر این نقش آمد و گفت: حال نوه من خوب نیست، می‌شود برای او برکت و شفا بخواهید؟ بازیگر پاسخ داد: من بوله شاه نیستم، فقط یک بازیگرم که این نقش را بازی می‌کند و پیرمرد مصرانه گفت: پسر، تو یک بازیگر نیستی، تو نتیجه تناسخ و تجسد بوله شاه هستی.

وی افزوده است: اتفاقاً این موضوع در تئاتر برای ما اتفاق می‌افتد، وقتی یک بازیگر تناسخ شخصیت دیگری باشد، آن زن یا مرد، تصویر او را ساخته است. کاوش و تحلیل در داستان‌هایی شبیه به داستان بوله شاه در همه فرهنگ‌ها وجود دارد و می‌تواند پلی میان هنرمندان تئاتر و مخاطبان وصف ناشدنی و مشتاق تبدیل شود. در حالی که روی صحنه اجرا می‌کنیم، گاه در زمان اجرا روی صحنه، تحت تأثیر فلسفه مان از تئاتر، نقش ما به عنوان منادیان تغییرات اجتماعی، قشر گسترده‌ای از توده‌ها را پشت سر می‌گذار.

دیم ادامه داده است: تئاتر نقش اصیلی در انرژی بخشیدن و بسیج بشریت برای ارتقا از این ورطه به بلندی نجات دارد، این مرحله می‌تواند فضای اجرا را به جایگاهی مقدس ارتقا دهد.

در جنوب آسیا، هنرمندان قبل از قدم گذاشتن روی صحنه، با احترام کف صحنه را لمس می‌کنند، این سنت کهنی است که نشان می‌دهد معنویت و فرهنگ در هم تنیده است.

دیم با این جمله پیام خود را خاتمه می‌دهد: تئاتر هنر بازیگری را به سطح معنوی بالاتری ارتقا می‌بخشد و ظرفیت تبدیل شدن به جایگاهی مقدس

این انستیتو اهداف یونسکو را در مورد درک مشترک و صلح دنیال و از بروز و ظهور فرهنگ‌ها فارغ از سن، جنسیت، قومیت یا آیین حمایت کرده و آن را ارتقا می‌دهد. این انستیتو برای رسیدن به اهداف یادشده در سطح بین‌المللی و ملی در حوزه‌های آموزش هنرها، تبادل‌ها و همکاری‌های بین‌المللی و آموزش

تئاتر

تئاتر نقش اصیلی در انرژی بخشیدن و بسیج بشریت

برای ارتقا از این ورطه به بلندی نجات دارد، این مرحله می‌تواند فضای اجرا را به جایگاهی مقدس

ارتقا دهد. در جنوب آسیا،

هنرمندان قبل از قدم گذاشتن روی صحنه، با احترام کف صحنه را

لمس می‌کنند، این سنت کهنی است که نشان می‌دهد معنویت و فرهنگ در هم تنیده است